

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY ¹⁾**

z dnia
zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków wykonywania
powszechnych usług pocztowych

Na podstawie art. 46 ust.3 ustawy z dnia 12 czerwca 2003r. – Prawo pocztowe
(Dz.U z 2008r Nr 189, poz. 1159 z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 9 stycznia 2004 r. w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych (Dz. U Nr 5, poz.34 i Nr 76, poz.719 oraz z 2005 r. Nr 124, poz.1039) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 28 otrzymuje brzmienie:

„§ 28. Przekazy pocztowe są przyjmowane w placówce operatora, z zastrzeżeniem § 45 ust. 2.”;

2) § 44 otrzymuje brzmienie:

„§ 44. 1. Na terenie kraju powinno być uruchomione co najmniej 8 240 placówek operatora rozmieszczonych z uwzględnieniem występującego na danym obszarze zapotrzebowania na usługi.

2. Jedna stała placówka operatora, licząc średnio w skali kraju, powinna przypadać na 7 000 mieszkańców na terenie miast.

3. Jedna placówka operatora, licząc średnio w skali kraju, powinna przypadać na 85 km² powierzchni na obszarach wiejskich.

4. W każdej gminie, z zastrzeżeniem ust. 5, powinna być uruchomiona co najmniej jedna stała placówka operatora.

5. Dopuszcza się objęcie gminy wiejskiej liczącej poniżej 5000 mieszkańców obszarem działania stałej placówki operatora znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy lub uruchomienie placówki ruchomej, pod warunkiem, że:

- 1) lokalizacja taka zapewni sprawniejszą obsługę klientów zamieszkałych na terenie obsługiwany przez tę placówkę;
- 2) lokalizację taką uzgodniono z właściwym wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta).

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – łączność, na podstawie § 1 ust.2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz.U Nr 216, poz.1594)

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2008 r. Nr 180, poz.1109 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

6. Wskaźniki, o których mowa w ust.1-5, nie obejmują nadawczych skrzynek pocztowych.”;

2) § 45 otrzymuje brzmienie:

- „§ 45. 1. Placówki operatora powinny być czynne we wszystkie dni robocze, co najmniej 5 dni w tygodniu, a jeżeli w tygodniu przypada dzień ustawowo wolny od pracy, liczba ta może być odpowiednio niższa.
2. Listonosz obsługujący tereny wiejskie lub o rozproszonej zabudowie, podczas obsługi powierzonego rejonu doręczeń zgodnie z obowiązującą dla powszechnych usług pocztowych częstotliwością, powinien przyjmować od nadawcy przesyłki polecone, nieregistrowane oraz przekazy pocztowe.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER INFRASTRUKTURY

Uzasadnienie

+Niniejsze rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 stycznia 2004r. w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych (Dz.U Nr 5, poz. 34 i Nr 76, poz. 719 oraz z 2005r. Nr 124, poz. 1039) w zakresie regulacji charakteryzujących minimalne wskaźniki określające gęstość rozmieszczenia placówek operatora publicznego na terenie kraju.

Proponowane zmiany mają na celu umożliwienie operatorowi publicznemu, ustawowo zobowiązanemu do świadczenia usług powszechnych, dostosowanie sieci placówek pocztowych do rzeczywistego zapotrzebowania na pocztowe usługi powszechne na danym terenie.

Dostosowanie to polega zarówno na wprowadzeniu możliwości wyboru przez operatora rodzaju placówki jaka będzie obsługiwała dany obszar (placówka stała lub ruchoma) jak i zmiany wskaźnika rozmieszczenia terytorialnego placówek na obszarach wiejskich. Racjonalizacja sieci podwyższy efektywność jej wykorzystania i pozwoli na obniżenie kosztów utrzymania placówek, a tym samym kosztów wypełniania przez operatora publicznego obowiązku świadczenia usług powszechnych, co jest istotne z punktu widzenia zapewnienia ciągłości ich świadczenia, dostępności i przystępności cenowej.

W stosunku do obecnie obowiązujących przepisów § 44 i § 45 ww. rozporządzenia proponowane zmiany polegają na:

1. Wprowadzeniu możliwości uruchamiania przez operatora publicznego zarówno placówek stałych jak i ruchomych przy utrzymaniu obecnie obowiązującej zasady, że ogólna liczba placówek pocztowych na terenie kraju nie powinna być mniejsza niż 8240 (§ 44 ust. 1 rozporządzenia).
2. Zwiększeniu obszaru obsługiwanego przez jedną placówkę operatora na obszarach wiejskich z obecnych 65 km² do 85 km², przy czym placówka ta może być placówką stałą lub ruchomą (§ 44 ust. 3 rozporządzenia).
3. Wprowadzeniu możliwości objęcia gminy wiejskiej, liczącej poniżej 5000 mieszkańców, obszarem działania stałej placówki operatora znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy lub uruchomienie placówki ruchomej (§ 44 ust. 5 rozporządzenia). Dotychczas zasada obsługi przez placówkę pocztową z sąsiedniej gminy lub uruchomienie placówki ruchomej dotyczyło wyłącznie gmin liczących poniżej 2500 mieszkańców.

Proponowane zmiany należy rozpatrywać łącznie z utrzymaną generalną zasadą zobowiązującą operatora do uruchomienia stałej placówki na terenie każdej gminy, z dopuszczeniem możliwości wyjątków od tej reguły w przypadku gmin wiejskich poniżej 5000 mieszkańców. W przypadku tych ostatnich możliwe jest ich objęcie obszarem działania placówki stałej znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy lub uruchomienie placówki ruchomej, jednakże w zakresie ograniczonym koniecznością spełnienia określonych warunków (zapewnienie lepszej obsługi klientów, uzgodnienie z właściwymi władzami samorządowymi i w przypadku, gdy obciążenie pracą tych placówek związaną ze świadczeniem usług pocztowych kształtuje się poniżej 80%). Dotyczyłoby to 433 placówek pocztowych, z czego 42 w siedzibie gminy oraz 391 poza jej siedzibą.

4. Wprowadza się również obowiązek przyjmowania od nadawcy przesyłek poleconych, nierejestrowanych i przekazów pocztowych przez listonoszy obsługujących tereny wiejskie, co stanowi istotne ułatwienie w korzystaniu z usług pocztowych przez obywateli zamieszkujących tereny wiejskie lub o rozproszonej zabudowie (§ 45 ust. 2). Dotychczas ta forma zawierania umowy na ww. usługi pocztowe była przewidziana wyłącznie w regulaminie świadczenia powszechnych usług pocztowych obowiązującym na podstawie zarządzenia Dyrektora Generalnego Poczty Polskiej. Przeniesienie tej regulacji do rozporządzenia stanowi istotne jej wzmocnienie, co jest istotne z punktu widzenia klienta.

Proponowane warunki kształtowania sieci na terenach wiejskich pozwolą zapewnić odpowiednią, dla zdecydowanie mniejszego niż w miastach zapotrzebowania na ten rodzaj usług, dostępność do powszechnych usług pocztowych.

Zmiana § 28 jest konsekwencją wprowadzenia nowego ustępu 2 w § 45 w nowelizowanym rozporządzeniu.

Ocena skutków regulacji

I. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:

Rozporządzenie oddziałuje na:

1. Państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”, które jest obowiązane, zgodnie z ustawą z dnia 12 czerwca 2003 r. – *Prawo pocztowe* (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159 oraz Nr 180, poz. 1109), do realizacji zadań operatora publicznego polegających na ciągłym świadczeniu pocztowych usług powszechnych na terytorium całego kraju, na jednolitych warunkach, o określonej jakości, po przystępnych cenach i z zachowaniem określonych wymogów dostępności.

Liczba placówek pocztowych, ich rozmieszczenie i rodzaj (placówki stałe i ruchome), stanowią, obok kosztów osobowych, podstawowy składnik kosztów stałych przedsiębiorstwa związanych z realizacją ww. ustawowego obowiązku.

Spełnienie przez Poczta Polska wymogów dostępności do powszechnych usług pocztowych określonych w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 9 stycznia 2004 r. w *sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych* oznacza konieczność utrzymywania na terenie kraju co najmniej 8240 placówek, z tego, jeśli uwzględni się wyłącznie tzw. wskaźnik terytorialny (na obszarach wiejskich 1 placówka powinna obsługiwać na każde 65 km²) minimum 4483 powinny stanowić placówki wiejskie. Obecnie Poczta Polska utrzymuje 8390 placówek pocztowych, z czego 3885 w mieście oraz 4505 na wsi. Aż 3073 placówek pocztowych zlokalizowanych jest w miejscowościach niebędących siedzibami gmin charakteryzujących się niskim popytem na usługi pocztowe. Przy takiej ilości zostaje utrzymany wskaźnik terytorialny na wsi na poziomie 64,67 km², natomiast na terenie miast kształtuje się on na poziomie około 6000 mieszkańców. Utrzymywanie ponad ustalone normy placówek pocztowych, a także ich dalszy rozwój na terenach miejskich podyktowane jest migracją ludności ze wsi do miasta, koncentrowanie się skupisk ludności miejskiej w nowobudowanych osiedlach oraz rosnącą rozległością obszarów miejskich. Dlatego też sieć pocztowa powinna być na bieżąco racjonalizowana, utrzymywana i rozbudowywana tam, gdzie istnieje zapotrzebowanie na usługi oraz ograniczana na obszarach, gdzie takie zapotrzebowanie jest znikome. W ten sposób koszty ponoszone w związku z utrzymywaniem niemal wyłącznie gotowości placówek

pocztowych do świadczenia usług powszechnych zostaną ograniczone i przerzucone na utrzymywanie placówek tam, gdzie jest wysokie zapotrzebowanie na świadczenie usług.

Większość placówek wiejskich jest nierentowna, a ich deficytowość pogłębia się wraz z wypieraniem tradycyjnych form komunikowania się nowymi (telefon, internet).

Dodatkowym czynnikiem jest tu także małe zaludnienie i niskie zurbanizowanie terenów obsługiwanych przez te placówki. Przyjmując liczbę 50 mieszkańców na 1 km² jako średni wskaźnik gęstości zaludnienia na obszarach wiejskich (stosunek ogólnej liczby mieszkańców na terenach wiejskich w kraju do ogólnej powierzchni obszaru wiejskiego kraju) należy stwierdzić, że mała gęstość zaludnienia występuje na terenach wiejskich województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego i pomorskiego (poniżej 50 mieszkańców/ 1 km²) a bardzo mała w województwach podlaskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (25 i poniżej 25 mieszkańców / 1 km²).

Jeśli uwzględni się powyższe, a także obowiązujący wskaźnik dostępności do powszechnych usług pocztowych dla obszarów wiejskich (jedna placówka operatora publicznego, licząc średnio w skali kraju, powinna przypadać na każde 65 km² powierzchni na obszarach wiejskich) dochodzi do sytuacji, gdy 1 placówka pocztowa zapewnia obsługę dla maksymalnie 1625 mieszkańców (tzn. 65 km² x 25 osób / 1 km²), podczas gdy dla miast wskaźnik ten kształtuje się średnio na poziomie 6013 mieszkańców. Najbardziej jaskrawym przykładem jest gmina wiejska Nowe Warpno (woj. zachodniopomorskie, powiat policki) o największej powierzchni w kraju tj. 173,37 km², która liczy tylko 379 mieszkańców.

Przeprowadzane w ostatnich latach badania sieci placówek pocztowych wykazują, że przeciętnie w placówce wiejskiej wykonywane jest miesięcznie 9-krotnie mniej usług niż w placówce miejskiej. Problem znikomej ilości usług dotyczy zwłaszcza placówek pocztowych zlokalizowanych w miejscowościach wiejskich poza siedzibami gmin, w których miesięcznie przeciętnie na placówkę realizowanych jest ponad 11-krotnie mniej usług niż w placówce wiejskiej zlokalizowanej w miejscowości będącej siedzibą gminy (co w przybliżeniu odpowiada ok. 2% usług realizowanych przeciętnie przez placówkę miejską). Badania wykazują również, że w placówkach wiejskich funkcjonujących w miejscowościach niebędących siedzibami gminy nastąpił pomiędzy rokiem 2006 a 2007 spadek przeciętnej ilości świadczonych usług nawet o 35%. Dlatego też, przy jednoczesnym wzroście kosztów utrzymania tak dużej liczby placówek, konieczności zapewnienia im niezbędnej infrastruktury i sieci komunikacyjnej oraz utrzymania służby doręczeń, odnotowywany jest stały wzrost liczby placówek nierentownych i wysoko nierentownych, który kształtuje się obecnie na poziomie 86, 49% ogólnej liczby placówek wiejskich zlokalizowanych poza siedzibami gmin (dla porównania w 2003 r. liczba ta wynosiła 76% placówek).

Nierentowność placówek nasila zjawisko wypowiedania umów przez agentów pocztowych, którzy tracą zainteresowanie dla prowadzenia tego rodzaju działalności, co stanowi istotne utrudnienie dla Poczty Polskiej w realizacji zobowiązań ustawowych w zakresie dostępności do usługi powszechnej.

Na obecnym etapie precyzyjne ustalenie skutków finansowych proponowanych zmian (w tym kosztów likwidacji nierentownych placówek stałych i oszczędności z tego tytułu, kosztów powołania placówek ruchomych, kosztów realizowania usług pocztowych) jest problematyczne ze względu na ilość pracy, czas i koszty związane z taką analizą.

Aktualna liczba placówek funkcjonujących na obszarach wiejskich wynosi ponad 4,5 tysiąca (w tym ponad 3 tysiące placówek, to placówki zlokalizowane w miejscowościach poza siedzibami gmin). Systematyczna ocena efektywności ekonomicznej tego fragmentu sieci pocztowej jest dokonywana w ramach corocznych, opartych na metodach statystycznych „Badaniach placówek sieci pocztowej” i wyłącznie na ich podstawie możliwe jest określenie szacunkowych skutków finansowych proponowanych zmian wartości wskaźnika.

Ustalając szacunkowe skutki finansowe należy mieć na uwadze fakt, że przy zmianie wartości granicznej obowiązującego wskaźnika dostępności do powszechnych usług pocztowych na obszarach wiejskich Poczta Polska uzyskałaby wyłącznie możliwość zmniejszenia liczby placówek, co nie przesądza jednak o ich automatycznej likwidacji.

Ewentualne efekty finansowe zmian będą zależały od faktycznie przyjętych rozwiązań w zakresie docelowych form organizacyjnych placówek, rozłożenia zakładanych zmian w czasie, dostępnych zasobów rzeczowych i ludzkich, jak również realnego popytu na powszechne usługi pocztowe i inne świadczone w określonych placówkach operatora publicznego w momencie dokonywania zmiany. Przyjmując jako podstawę do wyliczeń wyniki ostatniego „Badania placówek sieci pocztowej” za okres czerwiec – listopad 2007 roku, efekt finansowy dla Poczty Polskiej z dostosowania sieci placówek pocztowych do projektowanych obniżonych wymagań dotyczących nasycenia obszarów wiejskich tymi placówkami, w przypadku realizacji planu maksimum zakładanych zmian w sieci, może kształtować się na poziomie:

- ok. -21 mln PLN (wartość ujemna) – szacunkowa wielkość rocznych strat z tytułu niez uzyskania zakładanych przeciętnych przychodów we własnych, nierentownych placówkach zlokalizowanych na obszarach wiejskich poza miejscowościami będącymi siedzibami gmin (tzn. szacunkowa wielkość straty na tej grupie placówek, której eliminacja dałaby teoretycznie poprawę wyniku finansowego przedsiębiorstwa o wyliczoną kwotę),
- ok. 19-22 mln PLN – szacunek wielkości ewentualnych maksymalnych rocznych oszczędności uzyskanych z tytułu nieponoszenia kosztów bieżącego funkcjonowania deficytowych, własnych placówek pocztowych; powyższą szacunkową wielkość ewentualnych oszczędności stanowi suma szacunkowych, maksymalnych rocznych oszczędności z tytułu nieponiesienia kosztów działalności własnych placówek pocztowych zlokalizowanych na obszarach wiejskich poza miejscowościami będącymi siedzibami gmin (dotyczy to grupy placówek, której eliminacja teoretycznie dałaby poprawę wyniku finansowego przedsiębiorstwa) oraz szacunkowych, maksymalnych rocznych oszczędności w kosztach z tytułu wprowadzenia możliwości organizacji w gminie poniżej 5000 mieszkańców placówek w formie „poczty ruchomej” lub wprowadzenia obsługi przez placówkę z gminy sąsiedniej,
- ok. 21 mln PLN – szacunkowa wielkość ewentualnych oszczędności uzyskiwanych sukcesywnie z tytułu nieponiesienia kosztów remontów własnych, deficytowych placówek pocztowych zlokalizowanych na obszarach wiejskich poza miejscowościami będącymi siedzibami gmin (dotyczy to grupy placówek, której eliminacja teoretycznie dałaby poprawę wyniku finansowego przedsiębiorstwa).
- ok. 11 mln PLN – szacunkowa wielkość ewentualnych środków finansowych uzyskanych z tytułu zbycia części własnych nieruchomości, w których funkcjonują obecnie własne placówki wysokodeficytowe, zlokalizowane na obszarach wiejskich

poza miejscowościami będącymi siedzibami gmin (dotyczy to grupy placówek, której eliminacja teoretycznie dałaby poprawę wyniku finansowego przedsiębiorstwa).

Proponowana w rozporządzeniu zmiana wskaźnika dostępności do usług pocztowych na terenach wiejskich z 65 km² powierzchni przypadających na 1 placówkę operatora na 85 km² oraz jednocześnie umożliwienie objęcia gmin poniżej 5000 mieszkańców obszarem działania placówki znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy lub uruchomienie placówki ruchomej, pozwoli Poczcie Polskiej na wyeliminowanie najbardziej deficytowych wiejskich placówek pocztowych, generujących wysokie koszty dla przedsiębiorstwa i świadczących znikomą ilość usług powszechnych. Dotyczy to przede wszystkim 433 najbardziej nierentownych placówek pocztowych, z których 42 są zlokalizowane w siedzibie gminy, a 391 poza jej siedzibą. Zmiany dokonywane będą sukcesywnie po dogłębnej analizie każdego indywidualnego przypadku, z uwzględnieniem obciążenia placówek pocztowych pracą związaną ze świadczeniem usług pocztowych poniżej 80%. Dzięki proponowanym zmianom możliwe będzie przeniesienie kosztów utrzymania sieci z deficytowych obszarów wiejskich na obszary miejskie, zyskowne, zapewniając na tych obszarach lepszy dostęp do usług powszechnych, oferowanych przez Poczta Polską.

Projektowane rozwiązania nie oznaczają obniżenia dostępności do usług pocztowych. Regulacje rozporządzenia umożliwiają bowiem szersze niż ma to miejsce dotychczas funkcjonowanie tzw. „placówek ruchomych”, co pozwoli na zapewnienie dostępności do usługi powszechnej na obszarach wiejskich w stopniu skorelowanym z rzeczywistym zapotrzebowaniem na powszechne usługi pocztowe występującym na danym terenie.

Biorąc pod uwagę:

- zapewnienie przyjmowania od nadawców przesyłek poleconych, przesyłek nierejestrowanych i przekazów pocztowych przez listonoszy obsługujących rejony doręczeń na obszarach wiejskich,
- zachowanie tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie placówek stałych,

nie powinno nastąpić znaczące pogorszenie jakości i dostępności do pocztowych usług powszechnych na obszarach wiejskich, w tym na obszarach o małej i bardzo małej gęstości zaludnienia.

Niezależnie od powyższego wprowadzenie proponowanych w rozporządzeniu zmian dotyczących wymogów gęstości sieci pozwoli na racjonalizację kosztów utrzymania sieci Poczty Polskiej a tym samym ograniczy koszty realizacji obowiązku świadczenia usług powszechnych, co nie pozostaje bez wpływu na poziom cen na usługi powszechne oraz kondycję finansową przedsiębiorstwa.

2) klenci Poczty Polskiej –

Zmiana wskaźników gęstości sieci placówek pocztowych i zasad ich funkcjonowania (placówki stałe i ruchome) dotyczyć będzie w największym stopniu ludności zamieszkałej na terenach wiejskich. W przypadku gmin o liczbie mieszkańców poniżej 5 tys., w sytuacji dokonania ewentualnej racjonalizacji sieci placówek pocztowych na danym obszarze, proponowana zmiana może spowodować, iż usługi pocztowe będą realizowane nie w placówce stałej, a w placówce ruchomej, z czym mogą się wiązać ograniczenia czasowe korzystania z usług takiej placówki

Zaproponowane rozwiązania (zastąpienie placówek stałych ruchomymi, upowszechnienie formy zawierania umowy na podstawowe usługi pocztowe za pośrednictwem listonosza obsługującego wiejski rejon doręczeń), powinny jednak znacząco ograniczyć skutki zmniejszenia wskaźnika określającego obszar obsługiwany przez jedną placówkę na terenach wiejskich z 65 km² do 85 km². Zmiany umożliwią wzmocnienie służb eksploatacyjnych w pozostałych placówkach pocztowych (pracownicy bezpośredniej

obsługi lub służba doręczeń) gdzie jest to konieczne ze względu na zapotrzebowanie na usługi pocztowe, co poprawi warunki obsługi klientów.

II Konsultacje społeczne:

W ramach konsultacji społecznych projekt został przesłany do:

- reprezentatywnych organizacji związkowych
- organizacji pracodawców (Konfederacja Pracodawców Polskich, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, związek rzemiosła Polskiego, Bussines Centre Club)
- reprezentatywnych zakładowych organizacji związkowych działających w p.p.u.p. Poczta Polska, tj. Związku Zawodowego Pracowników Poczty i Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność Pracowników Poczty Polskiej
- organizacji konsumenckich (Krajowa Rada Rzeczników Konsumentów, stowarzyszenie Konsumentów Polskich, Federacja Konsumentów),
- Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej ,
- organizacji zrzeszających operatorów pocztowych tj. Forum Przewoźników Ekspresowych, Stowarzyszenie Marketingu Bezpośredniego,
- Poczty Polskiej, jako operatora publicznego świadczącego usługi powszechne w ramach ustawowego obowiązku oraz wybranych operatorów pocztowych (Siódemka, DHL, DPD(Mastrelink), TNT Express Worldwide, UPS, GLS, Opek, Inpost),

oraz umieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U Nr 169, poz.1414).

W wyniku konsultacji społecznych opinie do projektu zgłosili Federacja Konsumentów, DPD Polska Sp. z o. o. oraz Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Poczty Polskiej

- Federacja Konsumentów- uwaga dotyczyła wpływu projektowanych zmian na zmniejszenie dostępności do usług pocztowych na terenach wiejskich lub o małej gęstości zaludnienia. Ponadto podniesiono, iż Projektowana zmiana nie określa częstotliwości, z jaką listonosz będzie dokonywał obsługi rejonu doręczeń na terenach wiejskich lub o rozproszonej budowie.
- DPD Polska Sp. z o. o.- uwaga o charakterze ogólnym postulująca, by wprowadzanie zmian do obowiązującego rozporządzenia odbywało się z uwzględnieniem trwających prac nad zmianą polskiego prawa pocztowego.
- Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Poczty Polskiej- uwaga dotyczyła negatywnego wpływu projektowanych rozwiązań na dostępność do usług pocztowych na obszarach wiejskich oraz na obciążenie budżetu samorządów gminnych. Wskazano również wpływ projektowanej regulacji na ewentualną redukcję zatrudnienia w p.p.u.p. Poczta Polska.

III. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 30 lipca 1997r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej Poczta Polska (Dz.U. Nr 106, poz.675 z późn. zm.) Poczta Polska otrzymuje dotacje z budżetu państwa do działalności polegającej na świadczeniu usług powszechnych, jeśli ich świadczenie przynosi stratę, przy czym wysokość dotacji określa ustawa budżetowa.

Koszty utrzymania sieci niezbędnej dla realizacji ustawowego obowiązku świadczenia usług powszechnych mają, obok kosztów osobowych przedsiębiorstwa, podstawowe znaczenie dla rentowności tej sfery działalności Poczty Polskiej. Proponowane rozwiązania zmierzające do racjonalizacji sieci i podniesienia jej efektywności pozwolą obniżyć wielkość ewentualnej straty przedsiębiorstwa a tym samym potrzebę jej zrekompensowania ze środków budżetowych. W obecnych warunkach funkcjonowania Poczta Polska szacuje, że straty z tytułu realizacji obowiązku świadczenia powszechnych usług pocztowych wyniosą w 2009r. 190 mln zł i w 2010r. 90 mln zł.

Uwzględniając proponowane w rozporządzeniu zmiany należy zaznaczyć, że nie spowodują one automatycznie poprawy wyniku finansowego przedsiębiorstwa, lecz stworzą możliwość bardziej elastycznego kształtowania sieci placówek pocztowych na terenach wiejskich. Efekt finansowy proponowanych zmian będzie kształtował się w zależności od przyjętych form organizacyjnych placówek, rozłożenia zmian w czasie, dostępnych zasobów rzeczowych (lokalowych, sprzętowych) i ludzkich, jak również realnej elastyczności popytu na powszechne usługi pocztowe i inne realizowane w konkretnych placówkach pocztowych. Szacuje się, że oszczędności dla przedsiębiorstwa, w przypadku realizacji planu maksimum zakładanych zmian sieci, wyniosą w skali roku ok. 22 mln zł z tytułu niższych kosztów bieżącego funkcjonowania placówek, ok. 21 mln zł. z tytułu nieponiesionych kosztów remontów oraz ok. 11 mln zł. z tytułu ewentualnego zbycia części nieruchomości. Jednakże jak wspomniano wyżej koszty te nie będą miały automatycznego przełożenia na wynik działalności przedsiębiorstwa.

Rozporządzenie nie ma wpływu na budżety samorządu terytorialnego.

IV. Wpływ na rynek pracy

Proponowane regulacje nie będą miały znaczącego wpływu na rynek pracy.

Po wprowadzeniu projektowanych regulacji zmiany organizacyjne dotyczyć będą najmniejszych placówek pocztowych, zlokalizowanych w miejscowościach poza siedzibami gmin. W większości przypadków są to urzędy jednoosobowe oraz filie urzędów pocztowych, gdzie zatrudnienie jest często mniejsze niż 1 etat. Dotychczasową praktyką stosowaną przy zmianach organizacyjnych w Poczcie Polskiej jest zasada alokacji pracowników do sąsiednich, bardziej obciążonych urzędów pocztowych. Pracownicy z reguły zachowują dotychczasowy lub zbliżony charakter pracy. Pracownicy placówek, których dotyczy może reorganizacja posiadają wiedzę i doświadczenie z szeroko rozumianej eksploatacji pocztowej. Toteż gdy zaistnieje konieczność przesunięcia takiego pracownika do innego urzędu pocztowego, posiada on kwalifikacje do wykonywania wielu zadań z zakresu służby wewnętrznej urzędu. Natomiast w przypadku reorganizacji urzędu pocztowego ze służbą doręczeń praktyką jest pozostawienie listonosza do obsługi dotychczasowego rejonu doręczeń.

Zobowiązanie listonoszy obsługujących tereny wiejskie lub o rozproszonej zabudowie do zawierania z klientami umów na podstawowe usługi pocztowe nie wpłynie na ich obciążenie pracą ze względu na fakt, iż ww. zobowiązanie nakładają obecnie na listonoszy wewnętrzne regulacje prawne Poczty Polskiej (zgodnie z Regulaminem świadczenia powszechnych usług pocztowych).

Ocenia się, iż wprowadzenie omawianych zmian do przedmiotowego rozporządzenia może spowodować wzrost obciążenia pracą listonoszy wiejskich o około 10% (wzrost obciążenia pracą będzie dotyczył wyłącznie tych listonoszy, którzy obsługują miejscowości, w których dokonywana będzie likwidacja najbardziej nierentownych placówek pocztowych). Według ostatnich wyników badań obciążenia pracą w skali całego przedsiębiorstwa, średnie obciążenie pracą listonosza w placówce z wiejskimi rejonami doręczeń wynosi 99,4%. Podwyższenie wspomnianego wskaźnika obciążenia pracą 99,4% o dodatkowe 10% dałoby w efekcie szacunkowo poziom 110 %, czyli o 10% wyższy od normatywu 100%, lecz mieszczący się poniżej górnej dopuszczalnej granicy 120%.

Można przypuszczać, że nowe regulacje proponowane w przedmiotowym rozporządzeniu nie wpłyną w zasadniczy sposób na możliwość wykonywania zadań służbowych przez listonoszy, jak również nie będą wymagały podwyżki płac, a będą się mieściły w ramach dopuszczalnego wzrostu wydajności pracy.

Zaznaczyć należy, iż przy planowaniu reorganizacji placówek pocztowych bierze się pod uwagę także inne czynniki kształtujące poziom zatrudnienia takie, jak odejścia pracowników związane z przejściem na emeryturę lub rentę, czy wygaśnięciem umowy na czas określony.

V. Wpływ na konkurencyjność i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Proponowane regulacje wpłyną na racjonalizację sieci placówek pocztowych Poczty Polskiej, co podniesie ich efektywność. Koszty utrzymania placówek i niezbędnych połączeń komunikacyjnych między nimi są drugą, obok kosztów osobowych, podstawową grupą kosztów stałych działalności przedsiębiorstwa. Proponowane rozwiązania wpłyną więc na poprawę konkurencyjności przedsiębiorstwa wobec innych operatorów nieobciążonych ustawowym obowiązkiem świadczenia usług powszechnych przy utrzymaniu niezbędnej dostępności do powszechnych usług pocztowych. Jest to szczególnie ważne w przededniu pełnej liberalizacji rynku pocztowego w Polsce.

VI. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiotowe rozporządzenie jest zgodne ze stanem prawnym obowiązującym w Unii Europejskiej i nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004r. Nr 65, poz.597).

